

РОБОТА у підгрупах над КОНЦЕПЦІЄЮ МБ Кодексу України

Доповіді груп 04 квітня 2024

Г-13. ОСВІТА І НАУКА

Г-16. ПРОФЕСІЙНА АТЕСТАЦІЯ

Г-18. ПУБЛІЧНІ ЗАКУПІВЛІ

РЕФЛЕКСІЯ #26

04.04.2024

Наталія КОНДЕЛЬ-ПЕРМІНОВА, кандидат архітектури
Інститут проблем сучасного мистецтва НАМ України

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань організації державної влади, місцевого самоврядування,
регіонального розвитку та містобудування

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел./факс: 255-32-05, 255-20-75

Р І Ш Е Н Н Я

від 15.03.2023 року
Протокол № 114

Про створення Робочої групи Комітету з розробки проекту Містобудівного кодексу України

Заслухавши інформацію Голови Комітету О.Шуляк про необхідність створення у Комітеті Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування Робочої групи з розробки проекту Містобудівного кодексу України для вдосконалення та систематизації чинного містобудівного законодавства, з метою створення сприятливих умов для інвестицій у будівництво, забезпечення сталого розвитку населених пунктів і територій на основі містобудівного врегулювання процедур, врахування державних, громадських та приватних інтересів при плануванні та забудові територій, розвитку містобудування в процесах відновлення України, керуючись статтею 15 Закону України "Про комітети Верховної Ради України",

Комітет в и р і ш и в:

1. Створити Робочу групу Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування з розробки проекту Містобудівного кодексу України.

2. Призначити Керівником Робочої групи народного депутата України, голову підкомітету з питань містобудування, благоустрою та земельних відносин у межах території забудови Комітету Г.Бондар.

3. Призначити Заступниками Керівника Робочої групи народних депутатів України:

- голову підкомітету з питань будівництва та проєктування О.Дунду;
- голову підкомітету з питань державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду, ліцензування і страхування у будівництві В.Іванова;

– голову підкомітету з питань житлової політики та захисту інвестицій в об'єкти будівництва А.Стріхарського;

– голову підкомітету з питань адаптації законодавства України до положень права Європейського Союзу, виконання міжнародно-правових зобов'язань України у сфері європейської інтеграції О.Качуру;

– члена Комітету І.Васильєва.

4. Доручити Керівнику Робочої групи сформувати її персональний склад, погодивши його з Головою Комітету.

5. Залучити до участі в роботі Робочої групи народних депутатів України, представників Апарату Верховної Ради України, Офісу Президента України, Секретаріату Кабінету Міністрів України, центральних органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, представників асоціацій, об'єднань, неурядових організацій, науковців, експертів у сфері містобудівної діяльності та інших зацікавлених осіб.

6. Затвердити орієнтовний План дій з розробки та прийняття Містобудівного кодексу України (додається).

7. Контроль за виконанням даного рішення Комітету покласти на народного депутата України, Секретаря Комітету Д.Ісаєнка.

Голова Комітету

О.ШУЛЯК

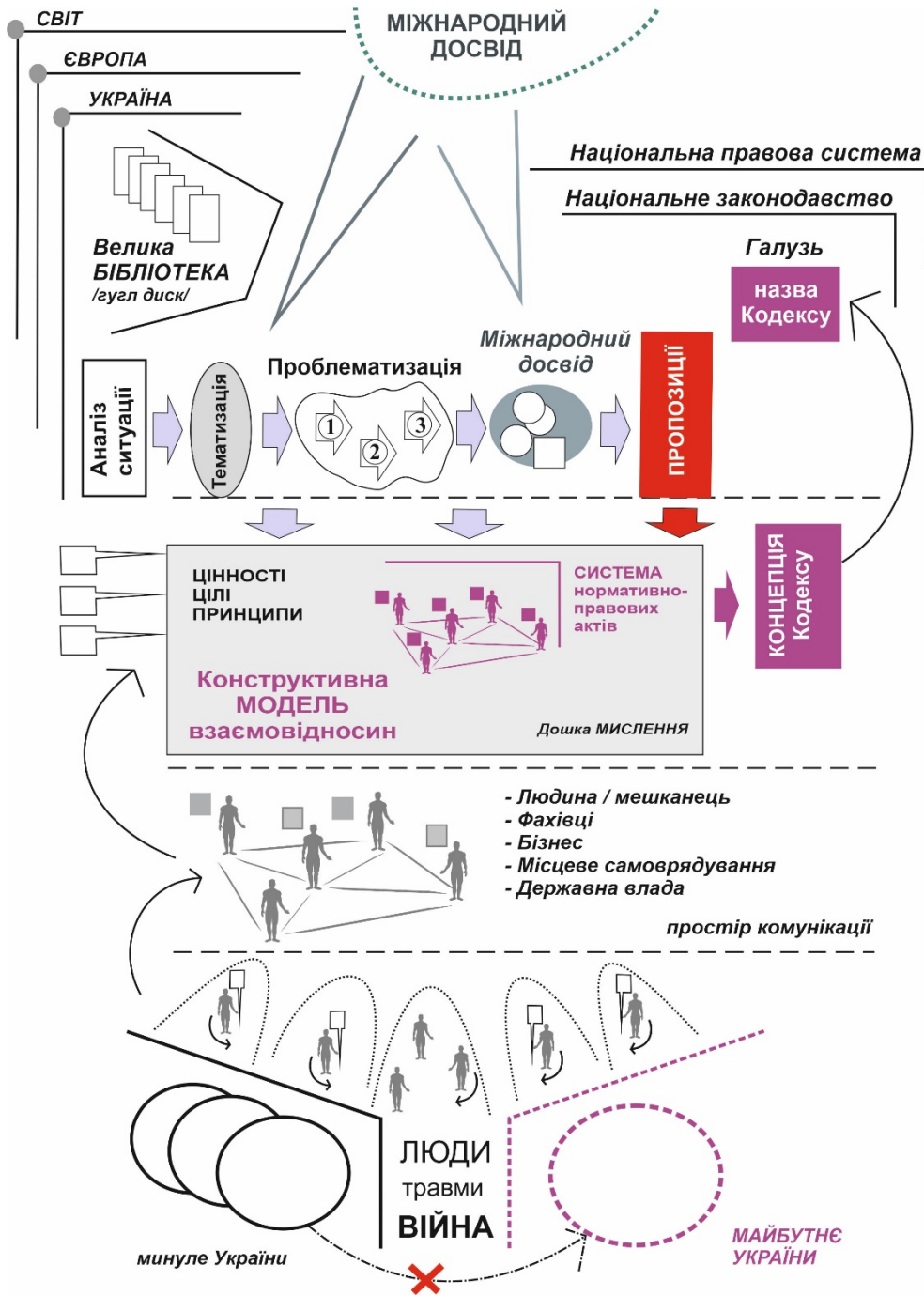
САС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
Підписувач: Шуляк Олена Олександрівна
Сертифікат: 58E2D9E7F9003B7B40080023142C80E4D80400
Дієльний до: 20.05.2023 16:12:21

Апарат Верховної Ради України
04-23/04-2023/56766 від 20.03.2023

1141042

**I. ЗАГАЛЬНА «КОНСТРУКЦІЯ»
процесу діяльності Робочої групи**

Рефлексія # 26 04.04.2024

Здійснено:

АНАЛІЗ СИТУАЦІЇ

- урбанізація
- демографія
- невизначеність
- українські основи; цінності

**ТЕМАТИЗАЦІЯ (Кодифікація)
ПРОБЛЕМАТИЗАЦІЯ**

планування територій – проектування об’єктів – будівництво – експлуатація

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД

ЗБЕРЕЖЕННЯ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ у ПОЛЬЩІ
УЧАСТЬ ГРОМАДСЬКОСТІ В МІСЬКОМУ ПЛАНУВАННІ. ДОСВІД ДАНІЇ
МІСЬКЕ ПЛАНУВАННЯ ТА РОЗВИТОК.
ДОСВІД США, ВЕЛИКОБРИТАНІЇ, ШВЕЦІЇ, НІМЕЧЧИНИ, ЛИТВИ, АВСТРІЇ, ПОЛЬЩІ
Інститут головних архітекторів у країнах Європи
ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ. ДОСВІД ІЗРАЇЛЮ
ОГЛЯД ПУБЛІЧНОГО БУДІВЕЛЬНОГО ЗАКОНОДАВСТВА ФРН. СУДОВА ПРАКТИКА

ПОЧАТОК роботи у підгрупах над КОНЦЕПЦІЄЮ Кодексу

З ЧОГО «НАСПРАВДІ» СКЛАДАЄТЬСЯ СИСТЕМА ПРОСТОРОВОГО ПЛАНУВАННЯ В УКРАЇНІ? ІНЖЕНЕРНЕ СТРАХУВАННЯ

РОБОТА У ПІДГРУПАХ над КОНЦЕПЦІЄЮ

Актуальність і важливість Кодексу України як «Конституції» формування і розвитку гармонійного життєвого середовища вільних і відповідальних людей

Посилення важливості **спільної роботи** представників всіх учасників містобудівного процесу

II. НАПРАЦЮВАННЯ ПІДГРУП

Наробки до Концепції Кодексу

НАПРАЦЮВАННЯ ПІДГРУП

- Г-2. АРХЕОЛОГІЯ
- Г-14. ПАМ'ЯТКООХОРОННА ДІЯЛЬНІСТЬ
- Г-19. РЕСТАВРАЦІЯ
- Г-1. АВТОРСЬКЕ ПРАВО
- Г-3. БЛАГОУСТРІЙ
- Г-8. ЕКСПЛУАТАЦІЯ
- Г-13. ОСВІТА І НАУКА
- Г-16. ПРОФЕСІЙНА АТЕСТАЦІЯ
- Г-18. ПУБЛІЧНІ ЗАКУПІВЛІ

- **НАУКА / фундаментальні та прикладні дослідження/**

ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА – ПІДГОТОВКА (фахівців/спеціалістів) – **ПРОФЕСІЙНА АТЕСТАЦІЯ / СЕРТИФІКАЦІЯ** (доступ на ринок) – **БЕЗПЕРЕВНА ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА**

ПРОСВІТА громад щодо просторового планування. Люди мають знати, як долучатися та впливати на ці процеси

Роль різних суб'єктів в системі освіти та фахової підготовки

Заклади освіти /автономія університетів, розробка освітніх і навчальних програм, введення нових навчальних предметів та дисциплін

• **НАУКА / фундаментальні дослідження**

(містобудування, архітектура, культурна спадщина, інженерія, будівництво)

- **Деградація науки. Відсутній запит держави на фундаментальні дослідження.** Тому наука, що залишилася, буде обслуговувати бізнес
- **Чи на часі наука? / Саме в кризові часи зростає нагальна в ній потреба.** Приклад: під час II Світової війни створено Академію архітектури УРСР, яка на десятиліття визначила напрями відбудови України
- **Необхідні фундаментальні дослідження, які межують з іншими сферами** культурологія/гуманітарні науки
- **Де можливе проведення фундаментальних досліджень?** У ВНЗ, у відповідно створеній державній Інституції?
- **Внести зміни** в Закон України «Про пріоритетні напрями науки і техніки
- **Потрібно спеціально підтримувати науку** – створити відповідну інституцію, в якій здійснюватимуться фундаментальні дослідження

• **НАУКА / прикладні дослідження**

- Немає замовників на прикладні дослідження, що надають додаткову вартість, немає попиту на науку від бізнесу і на рівні країни
- Немає попиту – немає конкуренції на виконання прикладних досліджень
- Відсутній механізм оцінки роботи (цінності, внеску) науковця; метод оцінювання по публікаціях працює формально
- В системі управління домінує «технічна бюрократія» (чиновники), а не професіонали
- **Необхідно опрацювати політику та схеми грантового та інвестиційного фінансування** прикладних наукових досліджень у містобудівній сфері (фінансування тимчасових авторських колективів, а не адміністративних установ)
- **Науково-технічний супровід** великих об'єктів експериментального будівництва (вже здійснюється і на це вже є попит, особливо в умовах повоєнної розбудови України)

- **ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА**
(загальнодержавні інтереси)
- Освіта професіоналів, які «тримають» професію у цілісності всіх її аспектів (гуманітарних, культурологічних тощо) і можуть визначатися як фахівці з певних спеціальностей
- Базові професійні знання надважливі
- Стандарти вищої освіти (професійні групи /СРО/ **спільно** з МОН України)
- Державне замовлення
- **ПІДГОТОВКА фахівців** (потреби держави та ринку)
- Попит має регулювати ринок (яких фахівців потребує?):
 - повоєнна розбудова України
 - процес децентралізації
 -
- Продукт підготовки – фахова компетентність
- Визначальна роль СРО /**співпраця** з МОН України/
- **ДУАЛЬНА** підготовка (навчальний заклад+виробництво) – є Положення про Дуальну освіту
- Державне замовлення на підготовку фахівців /позитивні зрушення - бюджетні місця на підготовку

- **ПРОФЕСІЙНА АТЕСТАЦІЯ фахівців**

Має бути прив'язана не до ВНЗ, а до **СРО** які забезпечують їх фахову відповідальність за певним напрямом на невизначений термін, з вичерпним переліком підстав, за яких делегування може бути відкликано

Обов'язкове проходження всіма відповідальними особами, задіяними у сфері містобудування, **професійної атестації** та отримання після успішного складання іспитів кваліфікаційного сертифікату

Всеукраїнське об'єднання СРО як самоврядна організація розробляє та затверджує професійні стандарти та стандарти професійної діяльності, веде реєстр всіх атестованих фахівців і контролює процеси атестації фахівців відповідними СРО /під наглядом страхових компаній **VS**
Недоречність об'єднання СРО

Потреба у базовому Законі «Про саморегульовану діяльність»

СРО – захист власних професійних інтересів, захист нашого ринку від переважного домінування іноземних фахівців

- **ПРОФЕСІЙНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ**

всіх дієвців сфери містобудування, що забезпечується страховими компаніями /або фондами гарантування якості СРО / Всеукраїнським об'єднанням СРО

Професійна відповідальність з необхідністю відшкодування збитків спонукатиме до сертифікації, страхування, підвищення кваліфікації

Мають бути захищені права не тільки СРО та учасників ринку, а й суспільні – права споживачів на отримання якісних робіт та послуг

Будівельний ринок має стати живою системою з природнім відбором («погано працюєш – тебе не застрахують»)

- **Кваліфікація**
- Визнання по всьому ЄС (єдина кваліфікаційна система) /право українських архітекторів на роботу в країнах ЄС і європейських архітекторів – в Україні

Сертифікація - /не про рівень освіти/,
про право нести відповідальність за
інженерні рішення

Andrii Martyn

ПУБЛІЧНІ ЗАКУПІВЛІ

- Діюча основна процедура торгів – «**відкриті торги**» за найменшою ціною через **систему Prozorro**, відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі» **не завжди дає якісний результат**
- Система Prozorro, з 2025 року – наш досвід
- **Проектування та просторове** планування має бути визнано **роботою** (створення продукту, творча діяльність, складна робота як мистецька, так і інженерна з виготовлення індивідуального продукту), **а не послугою** (продаж продукту та його обслуговування)
- **Чим замінити систему Prozorro?**
- Необхідно привести ЗУ Про публічні закупівлі у відповідність до вимог «Директиви 2014/24/ЄС ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ І РАДИ ЄС від 26 лютого 2014 року про державні закупівлі та скасування Директиви 2004/18/ЄС», визначивши, що для замовлення планувальних, архітектурних, інженерних, конструкторсько-дослідних робіт необхідно використовувати процедуру торгів з обмеженою участю, або «конкурс проектів»
- **Визначити пріоритетні процедури** для товарів, послуг та робіт. Для послуг (робіт) з інтелектуальної діяльності питома вага ціни має складати не більше, ніж 49%. **Розробити чіткі вимоги до кваліфікації** виконавців проектних робіт, розробки містобудівної документації, науково-проектної документації, інженерних та конструкторських розробок
- **Встановлювати вимоги до учасників торгів** не як до юридичних осіб, а до **сертифікованих спеціалістів** в складі юридичної особи. Впровадити принцип персональної відповідальності і кваліфікації за персональними даними
- ЗАХИСТ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ПРИ ПРОЦЕДУРАХ ЗАКУПІВЕЛЬ
- ПУБЛІЧНІ ЗАКУПІВЛІ В СФЕРІ РЕСТАВРАЦІЇ ОБ'ЄКТІВ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ
- АНТИКОРУПЦІЙНІ ЗАХОДИ Для запобігання проведення тендерів «для договірних конкурентів»
- ВІДБІР ПРОЕКТНИХ РІШЕНЬ ЧЕРЕЗ ПРОЦЕДУРУ КОНКУРСІВ ПРОЕКТІВ
- ЗАКУПІВЛЯ РОЗРОБКИ МІСТОБУДІВНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ Пріоритетні види закупівель для розробки МБ документації: конкурс проектів або двоступеневі торги (кваліфікація, потім — ціна)
- ПІДХОДИ ДО ЦІНОУТВОРЕННЯ І, ВІДПОВІДНО, ДО ПРОЦЕДУРИ ТОРГІВ
- **Слід визначитися:** ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЦІНИ чи РИНКОВИЙ ПІДХІД?
- ПРОЦЕДУРИ ЗАКУПІВЕЛЬ ДЛЯ БУДІВЕЛЬНИХ РОБІТ
- ЗАКУПІВЛЯ ФУНКЦІЇ ЗАМОВНИКА
- СТАНДАРТИЗОВАНІ КОНТРАКТИ
- УЧАСТЬ ДЕРЖАВНИХ ПІДПРИЄМСТВ У ЗАКУПІВЛЯХ

Міністерством економіки розроблено новелу законопроекту «Про публічні закупівлі», де внесено процедуру конкурсу проектів

Дякую за увагу!